

Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20136>

Özet

Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i (DAMDÖ), anne adaylar?nın do?um deneyimleri s?ras?nda ve hemen sonras?nda ya?ad?klar? memnuniyet düzeylerini ve hastane hizmetlerine dair alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? kapsaml? bir psikometrik araçtır. Ölçek, ?lkay Güngör tarafından 2009 y?l?nda doktora tezi kapsamında geli?tirilmis?tir. Ölçe?in temel amacı, annelerin do?um sürecine, sa?lık ekibine ve hastane olanaklarına yönelik alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirerek, sa?lık hizmetlerinin kalitesini art?rmaya yönelik veriler sa?lamaktır.

Bu araç, do?um yöntemine özgü iki ayrı versiyon halinde sunulmaktadır: **Normal Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i** (43 madde) ve **Sezaryen Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i** (42 madde). Her iki ölçek de 10 farklı alt boyutu içermekte olup, annelerin do?um deneyiminin çok yönlü bir de?erlendirmesini mümkün kılmaktadır. Ölçek maddeleri, 5'li Likert ölçe?i format?nda derecelendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Do?umda Anne Memnuniyeti, Maternal Memnuniyet, Do?um Deneyimi, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Normal Do?um, Sezaryen Do?um, Hastane Hizmet Kalitesi, Cronbach Alfa katsay?s?, Kapsam Geçerlili?i.

Yazarlar

?lkay Güngör

Amaç

Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amacı, do?um sürecindeki annelerin ya?ad??? deneyimin kalitesini ve bu deneyimden duydukları anne memnuniyeti düzeyini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu ölçek, özellikle do?um hizmeti sunan sa?lık kuruluşlarının, bakım kalitesini annenin bak?? aç?s?yla de?erlendirmesine olanak tan?maktadır. Elde edilen veriler, sa?lık profesyonellerinin ve yöneticilerin hizmet süreçlerini ve ileti?im stratejilerini iyile?tirmesi için kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in bir diğer önemli amacı ise, normal ve sezaryen do?um süreçlerinin do?ası gere?i farklıla?an memnuniyet unsurlar?n? ayrı ayrı ele alarak, her iki do?um tipi için de geçerli ve güvenilir ölçümler yapabilme yetene?ini sa?lamaktır. Bu çift yapı, ölçe?in klinik ve ara?tırma ortamlar?nda kullan?m esnekli?ini art?rmaktadır.

Yap?

Ölçek, do?um deneyimi s?ras?nda annenin memnuniyetini etkileyen çok boyutlu yap?lar? incelemektedir. Bu yap?, sadece fiziksel bak?m? de?il, ayn? zamanda duygusal destek, bilgi ak???, mahremiyet ve bebe?e yönelik ilk deneyimleri de kapsamaktadır. Ölçek, toplam 10 alt boyuttan olu?maktadır. Bu alt boyutlar, do?um sürecinin farklı a?amalar?na ve hizmet kalitesinin çe?itli yönlerine odaklanarak, kapsamlı bir de?erlendirme sunar.

Ölçülen temel yap?, annenin do?um s?ras?ndaki hizmetlere dair alg?s? ile bu alg?n?n sonucunda ortaya ç?kan genel memnuniyet düzeyidir. Ölçe?in alt boyutlar? ?unlard?:

Sa?lık Ekibini Alg?lay???

Do?um Eyleminde Hem?irelik Bak?m

Rahatlatma

Kararlara Kat?l?m ve Bilgilendirme

Bebekle Tan??ma

Postpartum Bak?m

Hastane Odas?

Hastane Olanaklar?

Mahremiyete Sayg?

Beklentilerin Kar??lanmas?

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, hem normal do?um hem de sezaryen do?um versiyonlar? için titizlikle yürütülmü?tür. Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini desteklemek amacıyla uzman görü?üne başvurulurak kapsam geçerlili?i de?erlendirilmi?tir. Normal do?um versiyonu için kapsam geçerlik indeksi (CVI) puan? 0,91 olarak bulunurken, sezaryen do?um versiyonu için bu puan 0,89 olarak saptanm??tır. Bu de?erler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin iç tutarlıl??a ve yap?ya katkı?ın? incelemek üzere madde-toplam puan korelasyonlar? ve alt boyut-toplam puan korelasyonlar? analiz edilmi?tir. Her iki ölçek versiyonunda da bu skorlar aras?nda anlamlı ve güçlü korelasyonlar gözlemlenmi?tir. Bu bulgular, ölçek maddelerinin kendi alt boyutlar? ve genel ölçek puan? ile tutarlı oldu?unu ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü destekledi?ini ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak de?erlendirilmi?tir. Hem Normal Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i

hem de Sezaryen Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? 0,91 olarak bulunmu?tur.

Psikometri alanında, 0,90 ve üzeri Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in mükemmel derecede yüksek bir iç tutarlıl?a sahip oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek güvenilirlik katsay?s?, ölçe?in farklı bireylerden alınan ölçümlerde tutarlı sonuçlar üretti?ini ve ölçülen yap?ın istikrarlı oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, anne memnuniyetini olu?turan temel yap?lar? ortaya ç?karmak amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Analizler sonucunda, do?um deneyiminin 10 farklı temel boyutu belirlenmi?tir. Bu alt boyutlar, annenin memnuniyetini etkileyen birbirinden ba?ms?z ancak ili?kili faktörleri temsil etmektedir.

On alt boyutlu bu yap?, ölçe?in sadece genel bir memnuniyet skoru vermekle kalmayıp, aynı zamanda sa?lık hizmetlerinin hangi spesifik alanlarda iyile?tirme yap?lması gerekti?ini de detaylı olarak belirlemesine olanak tan?r. Örne?in, "Do?um Eyleminde Hem?irelik Bak?m" alt boyutundaki düşük puanlar, bu alana odaklan?lması gerekti?ini i?aret ederken; "Hastane Olanakları" alt boyutundaki yüksek puanlar, fiziksel çevrenin olumlu alg?land???n? göstermektedir.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i, iki ayrı versiyon (Normal Do?um ve Sezaryen Do?um)

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? anneler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Do?urganlık ya? aral???ndaki anneler)

Popülasyon Detayları: Do?um sonrası dönemde hastanede yatmakta olan veya taburcu edilmi? anneler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert ölçe?i (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum). Yüksek puan, yüksek memnuniyet düzeyini ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Maternal Sa?lık, Do?um Sonras? Bak?m, Hem?irelik Bak?m?, Do?um Hizmetleri, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Hasta Memnuniyeti, Do?umhane, Sezaryen Do?um, Postpartum Dönem.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Yay?n Y?I?: 2009 (Doktora Tezi)

?zinler ve Ücret: Ölçek, doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmittir. Kullan?m izinleri ve ko?ullar? için sorumlu yazar ?lkay Güngör ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

?leti?im Adresi: ilkay1979@yahoo.com

Referanslar

Güngör, ?. (2009). *Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?inin geli?tirilmesi*. (Doktora Tezi). ?stanbul Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tez Kayna??: tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF doküman? buradan indirilebilir: dogumda-anne-memnuniyetini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek iki ayr? versiyondan olu?maktadır: Normal Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i (toplam 43 madde) ve Sezaryen Do?umda Anne Memnuniyetini De?erlendirme Ölçe?i (toplam 42 madde). Her iki ölçek de 10 alt boyuta sahiptir:

Sa?lık Ekibini Alg?lay???

Do?um Eyleminde Hem?irelik Bak?m

Rahatlatma

Kararlara Kat?lm ve Bilgilendirme

Bebekle Tan??ma

Postpartum Bak?m

Hastane Odas?

Hastane Olanaklar?

Mahremiyete Sayg?

Beklentilerin Kar??lanması